

Rannitsakandja

muusika Piret Rips-Laul (1965)

tekst Contra (1974)

liikumisseade Märt Agu

See lustlik võrukeelne laul jõudis laulupeo kavva suuresti tänu Lõuna-Eesti koorijuhtide ja lauljate heale kogemusele ning soovitusetele. Ennekõike näen selles loos noore, positiivse ellusuhtumisega inimese sihikindlust ja eesmärgi nimel pingutamist. Loodetavasti leidub meis kõigis sarnast järjepidevust oma unistuste teoksviimise teel.

Soovitused ja tähelepanekud:

- Alustame laulu õppimist põnevast võru keelest – selgitame üheskoos lauljatega välja, millest täpselt laul kõneleb. Tutvume vajadusel tõlkega ning loeme valjuhäälselt teksti.
- Laseme kõlada selgel diktsioonil ja arvestame võru keelele omase hääldusega. Sulghäälikud vajavad sageli konkreetsemat välja toomist ka sõna keskel või lõpus.
 - sõna lõpud välja hääldada: *rannitsat, õkvalt, rassit, tassit, ämp kimmämb* jne
 - sõna keskel tugev konsonant esile tuua: *kuiki, tikõ, Kirke* jne
- Ülakomaga märgitakse võru ja seto keeles sõna järsku katkestust. Laulmisel aga palun, et see ei oleks siiski „noaga lõigatud“, pigem loomuliku kõne voolavuse ja meloodia kulgemisega arvestav.
- Teeme pisikese katkestuse (mitte hingamise) taktis 27 sõna „*mimm*“ järel, et see sõna ja rütm rõhutades välja tuua ja teksti interpretatsioonile rohkem selgust anda.
- Peame järke õigetel rütmidel. Need on hoolega heliloojaga kooskõlastatud ja laulame nii nagu noodis kirjas. Suuremat tähelepanu rütmide osas vajavad tihti sõnad:
 - taktis 13 „*vihka perräandmist*“
 - taktides 23-24 „*ola pääle*“ ja „*Kirke*“
 - taktides 26-28 sõnad „*tikõ*“, „*mimm ämp*“, „*olla*“
- Eraldi tähelepanu vajavad Õ, Ä, Ö ja Ü. Neid on siin rikkalikult! Oleme hoolsad ja laseme selgelt kõlada: „*päävä*“, „*lännü*“, „*hinnäst*“ jne.
- Kindlasti välja hääldada (ja pigem rõhutatult) topeltkaashäälik sõna keskel: „*kõv-va*“, „*hin-näst*“, „*län-nü*“, „*jõv-va*“, „*kul-lõ-gi*“ jt.
- Tempo puhul on eesmärgiks veerandnoot = 106. Sel puhul säilib laulu lõbus karakter, kuid jääb mahti ka selget diktsiooni hoida. Oluline on, et laulu sisu jõuaks kuulajani.
- Hingamised iga kahe takti tagant, pausidel.

- Tähelepanu dirigeerimisel – taktis 39 on taktimõõt 2/4 ning seejärel jätkub taas 4/4.
- Laulame lustliku ja enesekindla hoiakuga. Seda karakterit toetab ka Märt Agu loodud liikumine. Soovitan siinpuhul enne laul pähe õppida ja seejärel liigutused lisada. Näitlejameisterlikkust ei pea siinkohal vaka all hoidma, äge on vaadata esinejat, kes karakterisse „sisse elab“ ja oma tegevusest ka heameelt tunneb.

Tunneme rõõmu võrukeelsest väljakutsest ja leiame endas üles selle hea huumorisoonega sihikindla peategelase.

Laulmiseni!
Mariliis Kreintaal